

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

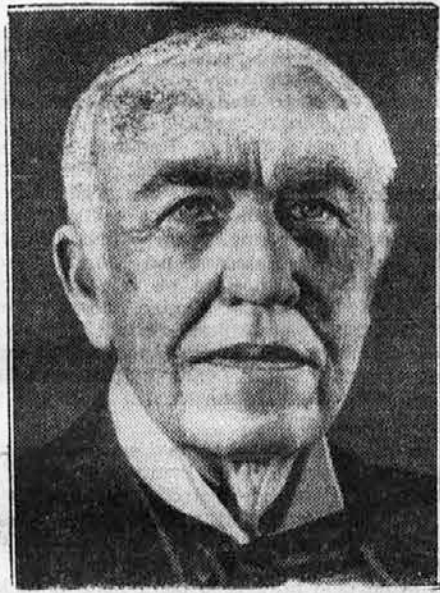
Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

L. 211

Ljubljana, sobota, dne 12. septembra 1931

Leto II.

Edison nevarno obolel.

Svetovno znani ameriški iznajdnik Tomaž Alva Edison je znova težko obolel.

Naša delegacija za mednarodni kongres za plovbo

Beograd, 11. septembra. AA. Od 12. do 14. t. m. bo v Benetkah 15. mednarodni kongres za plovbo. Našo državo bodo zastopali: v imenu prometnega ministrstva Milan Jovanović, upravnik rečnega in pomorskega prometa, ministrstvo za zunanje zadeve dr. V. Ninčić, višji svetnik, in dr. Pantić, svetnik ministrstva, ministrstvo za gradnje dr. A. Veber inž.

Politika štednje v Nemčiji

Berlin, 11. septembra. AA. Pruska vlada bo v kratkem izdala novo uredbo o štednji. Izdatki bodo znižani za 200 milijonov mark. Dohodke namestitev bodo uredili kasneje in jih zaenkrat vlada ne bo znižala. Pač pa bo vlada v teku dveh prihodnjih let ustavila vsako napredovanje uradnikov na višje položaje. V tem času odpadejo nadalje namestitve novih uradnikov.

Povratek čl. poslanika v Beograd

Beograd, 11. septembra. AA. Poslanik češkoslovaške republike Robert Flieger se je včeraj vrnil z Bleda in prevzel posle.

Madjari za uvedbo žitnega monopola po našem vzorcu

Budimpešta, 11. septembra. n. Grof Somsy, predsednik zveze kmetijskih zbornic, je predložil odboru 35-orice memorandum, v katerem je zahteval, naj uvede Madjarska monopol na pšenico po jugoslovanskem vzorcu. Predlagal je tudi načrte zakonov, ki so v glavnem kopija jugoslovanskih zakonov in tudi ostalih navedb, ki jih je izdala jugoslovanska vlada v tem pogledu.

Vzroki letalske katastrofe pri Livornu

Rim, 11. septembra. AA. Meseca marca se je nad Tirenskim morjem v bližini Livorna ponesrečilo letalo »S 64«. Letalo je padlo v morje. Pri tem so našli smrt polkovnik Maddalena, kapetan Cecconi in podporočnik Damonte. Preiskovalna komisija je sedaj objavila poročilo. Po njenem mnenju je nastala katastrofa iz dveh vzrokov. Po prvi podmeni se je polomilo krmilo letala zaradi nepravilnih oscilacij, po drugi podmeni pa so se vneli bencinski plini. Komisija smatra, da sta obe podmeni možni. Najbolj verjetno pa je, da je nastala eksplozija bencinskih plinov, ker je znano, da je polkovnik Maddalena navadno med poletom kadil.

Zopet redne razprave v dunajski justični palači

Dunaj, 11. septembra. Justična palača, ki je bila poleti l. 1927. od demonstrantov zažgana, je sedaj toliko popravljena, da so se danes v njej zopet pričele redne razprave.

Nov političen umor v Sofiji

Sofija, 11. septembra. I. Snoči je bil izvršen nov političen umor v bolgarski prestolici. Ko se je protogrovec Boris Ribarov snoči okoli 20. vračal domov, je na bulvaru Don Duko srečal neko osebo, ki je čepela v avtomobilu. Neznane je naperil proti Ribarovu revolver in sprožil več strelcev. Ribarov se je težko ranjen zgrudil na tla in so ga morali nemudoma odpeljati v bolnišnico, neznane pa je z avtomobilom neznano kam pobegnil in ga doslej še niso izsledili.

825.000 dolarjev dohodnine

Newyork, 11. septembra. AA. Kinematografska zvezdnica Marion Davies je plačala državni blagajni 825.000 dolarjev in s tem poravnala svoj spor z zvezno vlado. Spor je bil nastal zaradi odmere dohodnine.

Novi volilni zakon

Volitve se vrše en dan — Obče, direktno in javno glasovanje — 305 poslancev Dravska banovina jih ima 25 — Ena kandidatna lista za vso državo

Beograd, 11. septembra. AA. Jutrišnje »Službene novine« bodo objavile zakon o volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino. Novi volilni zakon odreja, naj se narodna skupščina sestane k rednemu zasedanju vsako leto 20. oktobra. Volitve se vrše za štiriletno dobo. Če se skupščina razpusti pred potekom tega štiriletnega roka, mora ukaz o njenem razpustu imeti naredbo o novih volitvah v roku treh mesecev, a skupščina sama se mora sklicati v štirih mesecih.

Volitve so na en dan in sicer na nedeljo po vsej državi, z občin, direktnim javnim glasovanjem. Število mandatov narodnih poslancev je tri za upravno področje Beograda, Zemuna in Pančeva, za posamezne banovine pa sorazmerno napram številu prebivalstva, in sicer za dravsko banovino 25, savsko 58, primorsko 20, drinsko 37, vrbasko 22, zetsko 20, dunavsko 51, moravsko 32, vardarsko 37.

To število mandatov se porazdeli v posameznih banovinah na upravne srece, poleg tega pa še na one sedeže banovin z nad 50.000 prebivalci. Na sedeže od 50 do 100 tisoč prebivalcev odpade en mandat, na sedeže z nad 100 tisoč prebivalci pa 2 mandata. Vrh tega se prišteje skupnemu številu poslancev še toliko poslancev, kolikor je nosilec državnih list, ki so prejeli nad 50 tisoč glasov v vsej državi.

Kandidatna lista je ena za vso državo. Nanjo se vežejo sreski kandidati oziroma kandidati v mestih, ki volijo poslance.

Kandidaturo nosilca državne liste predlaga po 60 upravičenih volilcev iz vsakega sreza vse države, ki so uvedeni v volilne imenike. Na tega nosilca je treba vezati sreske kandidate. Takih sreskih kandidatov je lahko v istem srezu več. Ti sreski kandidati potrjujejo svojo kandidaturo pri sreskem sodišču, ako jih predlaga manj 200 upravičenih volilcev tega sreza. Obenem morajo predložiti potrdilo, da je nosilec državne kandidatne liste, s katerim se vežejo, pristal na to združitev.

Upravna področja mesta Beograda in ona banovinska središča z nad 100 tisoč, a pod 200 tisoč prebivalci, to je Zagreb, ne kandidirajo

samo po enega kandidata, kakor ostala banovinska središča, marveč vežejo celo listo z nosilcem državne liste.

Državna kandidatna lista mora imeti najmanj po enega sreskega kandidata za vsako banovinsko središče, ki voli po enega oziroma po dva poslance. Za Beograd mora imeti tri poslance.

Najdalje 25 dni pred volitvami je treba državno kandidatno listo izročiti kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev.

Najvišja instanca volitev je državni odbor in glavni volilni odbor. V glavnem volilnem odboru so tudi zastopniki državnih list.

Glasovanje se vrši na voliščih, ki so praviloma v vsaki občini. V večjih krajih je lahko več volišč. Manjše občine se lahko združijo v eno volišče, to pa kadar nimajo nad 800 volilcev.

Število glasov za posamezne državne liste se določi tako, da se na podlagi volilnih izidov ugotovi skupno število vseh glasov, oddanih za vse kandidate vseh upravnih srezov in mest, ki smejo voliti poslance, in sicer za one kandidate, ki so se zvezali z nosilcem skupne državne liste.

Nosilec državne kandidatne liste, ki na ta način dobi večino, je izvoljen za narodnega poslanca. Podobno so izvoljeni za poslance tudi nosilci državnih kandidatnih list, ki na podoben način dobe nad 50.000 glasov.

Kandidati z liste za upravno področje Beograda, ki je bila zvezana z državno listo z največjim številom glasov, so izvoljeni za narodne poslance.

Nato se dodelita državni kandidatni listi z največjim številom glasov v vsej državi dve tretjini skupnega števila narodnih poslancev, in to od števila, ki pripada vsem banovinom. Ti dve tretjini mandatov se porazdelita na posamezne banovine v razmerju s številom, ki jim gre, in sicer odpade na Dravsko banovino 16 mandatov, na Savsko 39, na Vrbasko 14, na Primorsko 13, na Drinsko 25, na Zetsko 13, na Dunavsko 35, na Moravsko 21, na Vardarsko 24.

Ti banovinski mandati se nato porazdelijo na posamezne srece z največjim številom glasov, ki so bili oddani za vse kandidate v tem srezu, oziroma v banovinskem sedežu, in to v primeru, da so se vezali z najmočnejšo kandi-

datno listo, ki je prejela dve tretjini mandatov.

Na to bo glavni volilni odbor proglasil za izvoljene narodne poslance one sreske kandidate iz teh najmočnejših srezov, ki so med vsemi ostalimi kandidati tega sreza zvezani s to listo in ki so prejeli relativno večino.

Banovinski sedeži, ki volijo poslance, so enaki ostalim upravnim msrezom. Ako volijo dva poslance, odpadeta ta dva mandata na število mandatov, ki preostane od števila onih mandatov, ki jih je prejela najmočnejša državna kandidatna lista.

Število mandatov, ki preostane od onih, ki ji je dobila najmočnejša državna kandidatna lista, če je dobila absolutno večino glasov, se deli med vse državne kandidatne liste, računajoč semkaj tudi to listo.

Razpored tega števila mandatov se izvrši na ta način, da se to število mandatov porazdeli na banovine sorazmerno s skupnim številom mandatov, ki pride na posamezno banovino. Tako dobi Dravska banovina 9, Savska 19, Vrbaska 8, Primorska 7, Drinska 12, Zetska 7, Dunavska 16, Moravska 11 in Vardarska 13.

Ta razdelitev se bo izvršila proporcno in izračunala po znanem d'Hontovem sistemu. Če je najmočnejša državna lista dobila samo relativno večino, ne pride v poštev pri tej razdelitvi, nego se ta ostanek razdeli med ostale državne kandidatne liste.

Nihče ne more kandidirati v več srezih, nego samo v enem, in vsak kandidat, sreski odnosno mestni, ima svojega namestnika.

Volilni rezultat ugotovi in razglasi glavni volilni odbor za vso državo. Odbor zaseda v Beogradu in predseduje mu predsednik državnega sveta. Njegovi člani so predsedniki kasacijskih sodišč, oziroma njihovih oddelkov, podpredsedniki pa podpredsednik državnega sveta in po dva predstavnika vsake državne kandidatne liste. Izvoljeni poslanec more izgubiti mandat, če izgubi volilno pravico, če za časa trajanja mandata stopi v državno službo ali dela za državo podjetniške ali liferantske posle ali če preneha biti član one skupine, kateri pripada nosilec državne kandidatne liste, za katero je kandidatura poslanca bila vezana. Volilni zakon predvideva razen tega stroge kazenske sankcije in postopek za vse volilne postopke.

Zakonita ureditev prodajnih cen kruha

Enotne cene za vso državo — Stroge kazni za kršitelje teh določb — Cene luksuznemu pecivu ostanejo svobodne

Beograd, 11. septembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpolnitvi zakona o prodaji pšenice v državi.

Člen 1. Za členom 10 pride novi člen 10 a, ki se glasi:

Kdor prodaja kruh in moko po višji ceni, kakor to določa uredba ministra za trgovino in industrijo, predpisana na podlagi čl. 10 zakona o prodaji pšenice v državi, bo kaznovan prvič z denarno kaznijo do 15.000 Din in zaporom do 15 dni, drugič

pa z denarno kaznijo do 15.000 Din in zaporom do 30 dni. Če stori tudi še po drugi na ta način izrečeni kazni isto krivdo, bo kaznovan razen s to kaznijo še z zaprtjem in naposled s prepovedjo izvrševanja obrti.

Vse te kazni izreka splošna upravna oblast prve stopnje odnosno policijska oblast. Zoper sklepe teh oblasti se lahko v roku 3 dni vložijo pritožbe na drugostopno upravno oblast, katere sklep je končnove-ljaven.

Čl. 2. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, kadar se razglasi v »Službenih novinah«.

Beograd, 11. septembra. AA. Na podlagi pooblastil iz čl. 10 zakona o prodaji pšenice v državi iz dne 4. septembra t. l. v in v zmislu čl. 10 a zakona o izpolnitvi zakona o prodaji pšenice v državi z dne 11. septembra t. l. je minister za trgovino in industrijo predpisal tole uredbo o cenah kruhu v državi.

Čl. 1. Kruhu se določijo v državi tele cene: Beli kruh 4 Din kg, polbeli kruh 3 in pol Din kg, črni kruh 2 in pol Din kg.

Te cene veljajo do nadaljne navedbe.

Cene luksuznemu pecivu so svobodne.

Čl. 2. Ta uredba stopi v veljavo, kadar se razglasi v »Službenih novinah«.

Popoln poraz upornikov v Čile

Santiago, 11. septembra. AA. Čilska mornarica je prispela v Valparaiso, kjer je bila izročena vojaškim in civilnim oblastvom vlade.

Mornarji križarke »Almirante« so vrgli v morje dva komunisti, ki sta vodila upornike. Poveljnik križarke Riveros se je usmrtil.

Konferenca zastopnikov gospodarskih ustanov

Beograd, 11. septembra. AA. Na predlog centralne industrijskih korporacij bo 15. t. m. v Beogradu konferenca zastopnikov gospodarskih ustanov iz vse države. Na tej konferenci bodo sestavili načrt o vodstvu industrijske statistike.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 11. septembra. AA. Danes od 11.30 do 13.10 je bila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta. Na seji so razpravljali o tekočih zadevah.

Slabšanje italijanske trgovinske bilance

Rim, 11. septembra. r. Listi naglašajo, da se kupovanje inozemskih proizvodov nadaljuje v Italiji v takšni meri, da resno in škodljivo vpliva na trgovinsko bilanco dežele. Blago, ki se uvažuje, sestavljajo predvsem stroji, aparati za brezžično telegrafijo, pohištva, parfumi, gumi-jevi izdelki in igrače.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 11. septembra. d. Iz Jugoslavije je danes dospelo 18 vagonov bosanskih sliv in 4 vagoni grozdja. Cene neizpremenjene.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 11. septembra. d. Nobenih bistvenih sprememb. stalno vreme.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

— No, Tehi, misli sem, da si bolj junaški, toda da se preplašiš kar meni nič, tebi nič takole pri belem dnevu, je pa le malo hudo.

— Gospod, je odgovoril Tehi preplašeno, Tehi se ne boji živali zemlje in ptic v zraku, toda strah ga je hudobnih duhov.

— Kaj hočeš reči s tem?

— Gospod, prisegam Ti pri svojem mrtvem očetu, da je letel mimo mene hudoben duh in me je udaril s svojo perutjo. Komaj sem spregovoril tri besede, ki nas najbolj čuvajo vseh demonov in izrodov pekla in podzemlja. Potem sem kar zatisnil oči in bal sem se, da ne omedlim. Za trenutek sem pa videl strašnega duha.

— Kako pa je izgledal? Ali je bil podoben samemu vragu?

— Gospod, ne šali se, kajti sam si videl, da so vse ptice zbežale, in da se je osel tresel od groze in stal kot pribit na mestu. Duh je bil ves črn, velik kot človek in imel je ogromne črne peruti. Letel je popolnoma brezslušno in njegovo lice je bilo strašno. Joj, tega ne bom nikoli pozabil. Mesto ust je imel kljun in oči so mu strašno žarele kot bi bile iz ognja.

— Morda je bil kakšen velik jastreb, je dejal Pint, kateremu se je vsa stvar zdela zelo čudna in si je ni vedel razlagati. Pojdi lepo za nama, in če boš spet opa-

zil kaj sumljivega, pokliči, da tudi midva vidiva čudno zver.

Odšli so naprej, toda Tehi je sedaj korakal tik za obema.

— Kaj je moglo to biti? je vprašal Pavel.

— Ni mi jasno, je odgovoril Pint. Kot naravoslovec morem samo eno reči, da takih zveri, kot jo je opisal Tehi v svoji bujni indijanski domišljiji, niti v Kaliforniji, niti drugje na svetu nimamo. Če bi bili na Javi, bi dejal, da je bil to eden od velikih leteljih psov ali netopirjev, toda teh tu v Kaliforniji ni, razen če ni kdo enega prinesel z Jave ter ga živega spustil v kalifornijske gozdove.

— Gospod, se je tu prijazno vmešal Indijanec v pogovor, bolje je, ako se ne govori o duhovih, ker se potem lahko vrnejo.

— Tehi, saj veš, da pravijo stare indijanske povesti, da so duhovi tako nagli, da se v trenutku lahko podajo na stotine milj daleč.

— To je res, je dejal Tehi in globoko vzdihnil, kot da se mu bi bil odvalil kamen od srca. Sicer smo pa vsi pod zaščito vsegačnega in usmiljenega Boga.

In čez nekaj časa je nadaljeval s svojim globokim glasom:

— Duhovi so nevidni in prebivajo v brezmejnem prostoru med zemljo in nebom. Njih število je mnogo tisočkrat večje kot število ljudi in živali. Nekateri so dobri, drugi hudobni, toda hudobnih je mnogo, mnogo več kot dobrih. Poveljuje jim Nuhatacl, najvišji vseh zločestih duhov, kateremu je Bog dal popolno slobodo do Sodnega dne. Pametni Inka Tegnathputl je dobil od Boga zelen

drag kamen, ki se je čudovito svetil in ki mu je dal moč, da poveljuje vsem zlim duhovom. Do njegove smrti so mu bili popolnoma pokorni in mu pomagali zgraditi veliko svetišče v dolini reke Mendocino, ki je danes že v razvalinah, ali je kljub temu še ogromno. Po njegovi smrti so se pa razgubili in razpobili po vsem svetu in delajo najrazličnejše zločine.

Kot vsi Indijanci, je vedel Tehi o tem povesti, ki se nikoli niso končale. Pint in Pavel ga nista prekinila, temveč z zanimanjem poslušala pripovedovanje tega sinu prirode, ki je sicer bil krščen, a v katerem vendar niso mogli iztrebiti stare vere njegovih očetov. Govoril je še dokaj gladko angleščino, toda pomešano z indijanskimi in španskimi besedami.

Poslušala sta z istim veseljem, kot otroci poslušajo Andersenove pripovedke ali bajke iz Tisoč in ene noči. Zvedela sta skoraj vso indijansko vero v duhove, v razne bogove in polbogove. Kako daleč sta bila od znanstvenih hipotez, katere sta bila poprej razglabljala! Dopadlo se jima je, kako resno je Tehi pripovedoval svoje povesti. Bil je prepričan, da je vse, kar pravi, popolna resnica. Sicer je pa bil stil njegovega pripovedovanja jasen in govoril je v živahnih prispodobah, kot je to navada Indijancev. Pavel in Pint sta bila zadovoljna, da jima je Tehi krajšal pot s svojim pripovedovanjem in sama nista vedela, kako sta naenkrat prišla do grada miss Alberte, ki sta ga zapazila, ko st stopila iz velikega gozda na planjo. Tehi se je bil med tem že pomiril in je na videz popolnoma pozabil na »vraga«, ki ga je bil zadel pri letanju s svojo perutjo.

Iz zgodovine kave

Ljudje večinoma mislijo, da je beseda »kava« arabska beseda. To mnenje pa je napačno. Tudi Arabci so namreč to besedo dobili od drugod in s tujko so potem označevali zrna kave in pa iz teh zrn pripravljeno pijačo. Beseda »kava« pa je abesinskega izvora in pomeni »hribovskega kmeta«. V abesinskih hribih žive namreč kmetje, ki imajo cele gozdove kave, tem kmetom pa pravijo Abesinci »kafec«. Ozemlje, kjer prebivajo ti kmetje, se imenuje »kaffa«, odtod pa je dobilo svoje ime tudi kavino drevje in grmovje in zrnje in pijača. To ime so obdržali tudi Arabci, od Arabcev pa se je kava razširila po vsem svetu. Zanimivo je, da si kava ni mogla osvojiti Kitajcev, ki za kavo ne marajo, dočim je skoro povsod drugod kava jako priljubljena pijača.

Pa tudi Arabci ne čislajo kave tako, kakor ljudje splošno mislijo. Arabci poznajo namreč še neko drugo pijačo, ki jo pripravljajo iz listja grma »Kata«. Čaj iz tega listja pije na milijone Arabcev.

V pravljičah iz »tisoč in ene noči« beremo, da so topli tiste ljudi, ki so uživali kavo. Toplji so jih, ker je bilo takrat prepovedano uživati pijačo, ki je učinkovala skoraj kakor alkohol. Ta prepoved je trajala do 16. stoletja. Sele pismouki iz Kaire so se rešili vprašanje pitja ali nepitja kave. Ti so dovolili piti kavo, ker drži človeka dolgo budnega. Dandanes pa cenijo Arabci kavo kot najboljšo sredstvo za žejo. Zeje pa si ne gase s pijačo, ampak s tem, da grizejo prežgano zrnje. Nemška beseda »Bohne« (»Kaffee-bohne«) pa prihaja bržkone od arabske besede »bun« — tako imenujejo Arabci kavino zrnje.

Kavo so začeli piti povsod, kamor je prodrla, najprej učenjaki. Tudi sladkati so začeli kavo že jako zgodaj. V Carigradu so odprli prve kavarne, ki so jih imenovali »mektabi istane«, t. j. »kraj omike«. V kavnarjah pa so začeli ljudje že jako zgodaj uganjati politiko in zato so bile kavarne kmalu razvpite kot gnezda nezadovoljstev in prekučuhov. Zato so turški sultani naročili dervišem, naj začno ljudem dopovedovati, da koran prepoveduje piti kavo. Derviši so ubogali, in so začeli ljudi strašiti, da bodo vsi, ki pijejo kavo, na sodni dan vstali črnih obrazov, ker je treba kavo žgati, žgana kava pa je oglje... Kavo so smele piti samo ženske, ker te po koranu itak ne pridejo v raj.

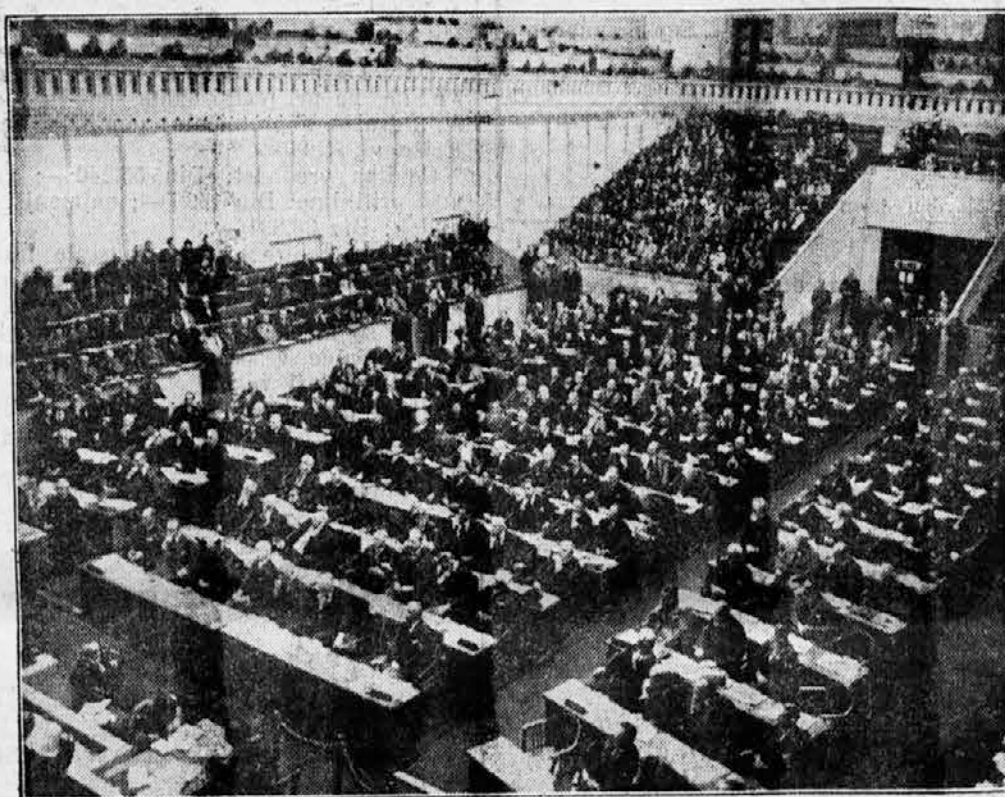
Ljudje pa se za grožnje dervišev niso dosti zmenili, ampak so pili kavo po stari navadi naprej. Tu pa je prišel neki turški veliki vezir na neko drugo misel: obdavi je kavarne, kolikor jih je mogel. Pri tem je ostalo do danes.

Turški sultani so pa prav dobro uganili, da kavarne dela prekucuh. Veliko francosko revolucijo so začeli »kavarniški« politiki in neki kavarniški stol hranijo še danes v nekem pariškem muzeju kot spomin na tiste hude dni. Tudi Mlado-turki, ki so podrli staro Turčijo, so se zbirali najbolj po carigradskih kavnarjah.

Največ kave popijejo dandanes Holanci, kjer je porabijo skoro 5 kil na leto in na osebo, prav malo pa je popijejo Angleži, ki so se odločili večinoma za čaj. Na Angleškem popijejo kave komaj po 30 dek na leto in na osebo. Najmanj kave pa popijejo Rusi.

Nova abeceda za Kitajce

V sovjetski Rusiji so izdelali že skoraj za vse narodnosti, ki prebivajo na tem obširnem ozemlju, latinsko abecedo s potrebnimi dodatki in izpremami. V najnovejšem času so izdelali posebno abecedo tudi za Kitajce, kolikor jih prebiva v sovjetski Rusiji. Tako se latinica vedno bolj širi in se razvija v splošno mednarodno pisavo. Če pojde tako naprej, bodo razne »nacionalne« pisave oziroma abecede (n. pr. nemška gotica) postale le še zanimivi zgodovinski ostanki.

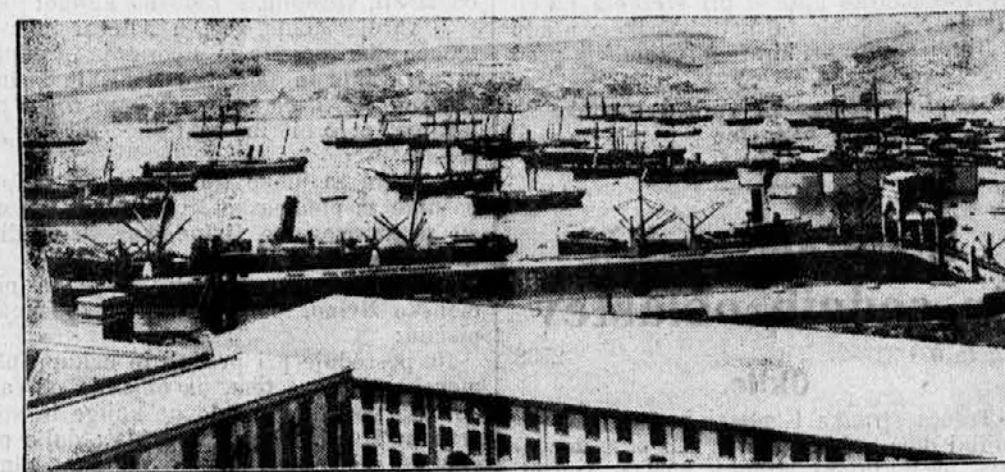

Zborovanje društva narodov v Ženevi.

Otvoritev parlamenta v Londonu.

Te dni se je pričelo jesensko zasedanje angleškega parlamenta. Na sliki vidimo predsednika vlade MacDonalda na potu v parlament.

Upor v republiki Čile.

Čilensko vojno brodovje, kolikor ga je zasidranega v pristanišču Valparaiso, se je uprlo. Upor obeta postati zelo resen in sedanji vladi nevaren. Na sliki vidimo pristanišče z vojnimi ladjami.

Briandov dvojniki

Protestanski pastor Mac Fadyen je silno podoban francoskemu ministru za zunanje zadeve Briandu in ta podobnost mu je povzročila že marsikatero prijetnost, pa tudi neprijetnost. Ko se je mudil na Dunaju, je opazil, kako se ljudje na skrivaj dregajo in kako si šepetajo: »Poglej g no, to je pa Briand!« V Italiji pa ga je prosila neka slikarica, naj ji dovoli, da ga naslika. Gospod pastor je tej želji ustregel; ko pa ga je naprosila za lastnoroden podpis na sliki, in ko se je podpisal s svojim pravim imenom, se slikarica kar ni mogla načuditi taki izredni podobnosti. Zelo prav pa mu je prišla podobnost z Briandom v pariških hotelih, kjer so mu natakariji nad vse vljudno stregli.

Vzoren mož

Neki zlobnež je nekoč takole opisal »vzornega« soproga: paziti mora na otroke, in to vsaj 1 uro na dan, ženi mora pomagati skuhati zajutrek, rediti mora vso rodbino, zvečer pa mora svojo debelušno soprogo in vse otroke peljati na kakšno zabavo, kamor pač »ona« hoče. Na sebe naj pazi sam in naj ne da ženi, da mu ona krtači hlače in obuvalo. Vsak teden mora ponoviti prisego večne ljubezni in zvestobe. Vsa svoj zaslužek mora izročiti ženi, pravice do kontrole pa, kaj »ona« počne z denarjem, nima nobene. Piti in kaditi ne sme, denar pa mora vedno imeti.

So pa tudi ženske, ki bi rekle o takem možu, da je cunjar. Neka angleška pisateljica n. pr. pravi, »da nobena prava žena ne trpi, da bi mož kuhal zajutrek, dokler to ona lahko naredi. Prava žena svojega moža iz kuhinje zapodi, in samo kakšna samogoltnica mu pobere ves denar. Dobra žena zahteva od moža samo denar za hrano in za obleko, za sebe in za otroke; o tem denarju ji pa ni treba polagati računov. Samo če je mož zapravljen, naj žena gleda na ves njegov denar. Dober mož mora sam skrbeti za rodbino; moža, ki živi od žene in od njenega dela, prava žena ne more spoštovati. Mož ne sme biti surov, ne sme se pa dati sekirati od žene. Radodaren naj le bo, ampak ne čez svoje razmere. Doma naj bo dobre volje, tudi če mu kaj ni prav in naj se zanima za delo svoje žene. Takega moža bo vsaka žena spoštovala.

Humor.

»Ti, pogledj no, kako se imata naša soseda rada! Kedar odhaja z doma, jo poljubi; ko pride domov, jo zopet poljubi, in če gleda ona skozi okno in on gre mimo, ji tudi pošilja poljubčke z roko. Zakaj pa ti ne delaš tako?«

»Počakaj no, saj naše sosede niti ne poznam ne!«

Konec sezone

